1. บทนำ

โลกของการบริหารในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐ หรือภาคเอกชนต่างก็มีการนำหลักการ หรือแนวคิดทางการบริการแบบใหม่ๆ ที่มีความหลากหลายทั้งในรูปแบบและวิธีการเข้ามาใช้กันอย่างกว้างขวาง อาทิ การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (Total Quality Management: TQM) การบริหารเชิงกล ยุทธ์หรือกลยุทธ์ (Strategic Management) การบริหารโดยยึดวัตถุประสงค์ (Management by Objective: MBO) การบริหารแบบดุลยภาพ (Balance Score Card : BSC) อย่างไรก็ตาม ในการบริหารองค์กรสำหรับยุคใหม่นี้ ได้นำหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) หรือ “การบริหารจัดการที่ดี” มาใช้ควบคู่หรือกำกับการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ เป็นที่น่าเชื่อถือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งปวง ในขณะเดียวกัน ก็เชื่อว่าสามารถนำ ไปสู่การลดหรือขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชั่น ภายในองค์กรได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ภายใต้หลักการบริหารจัดการที่ดี ได้มีการกล่าวถึงหลักการสำคัญประการหนึ่ง ที่พึงนำมาใช้ในการบริหารจัดการนั่นก็คือหลักความโปร่งใส เพื่อให้การดำเนินบริหารจัดการองค์กรมีความสุจริตและตรวจสอบได้ และเพื่อความเป็นธรรมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย ความโปร่งใสเป็นเครื่องมือที่สามารถตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆได้ และยังทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน

องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผลมาจากการกระจายอำนาจการปกครองส่วนกลางไปยังส่วนท้องถิ่นให้มีอิสระในการบริหารจัดการเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสดำเนินกิจกรรมต่างๆ จัดทำบริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง แต่ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าในรูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ยังถูกจับตามองจากสังคมภายนอกว่า มีการทุจริตคอร์รัปชันเป็นจำนวนมาก การถูกจับตามองและถูกวิพากษ์วิจารณ์ในทำนองดังกล่าว ย่อมไม่เป็นผลดีต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งอาจมีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นทั้งในแง่ของงาน (ภารกิจ) งบประมาณ (เงิน) และบุคลากรของท้องถิ่นอยู่ไม่น้อยเช่นกัน

องค์การบริหารปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง ได้นำแนวคิดและทฤษฎีบริหารใหม่ๆมาใช้ โดยเฉพาะการนำหลักธรรมาภิบาลมากำกับควบคุมการบริหารงานขององค์กร ทำให้ให้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นหลายแห่ง สามารถให้บริการสาธารณะตามความต้องการของประชาชน สามารถตรวจสอบได้ และได้รับรางวัลการบริหารจัดการที่ดี และเพื่อให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีความโปร่งใสเพิ่มมากขึ้น ควรนำหลักพุทธธรรมมาปฏิบัติด้วย โดยเฉพาะหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญาและหลักสุจริต 3 คือ กายสุจริต วจีสุจริต และมโนสุจริต เพื่อบูรณาการกับการบริหารจัดการที่ดีตามหลักการสากล นำไปประยุกต์ใช้ในการส่งเสริมความโปร่งใสในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยศึกษาจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดหนองคาย คือ เทศบาลเมือง 1 แห่ง เทศบาลตำบล 1 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 1 แห่ง รวม 3 แห่ง เพื่อกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริม